

Zaaknummer : 01036840
Ons Kenmerk : ODH473881
Datum : 25 oktober 2022

Besluit

artikel 7.17 van de Wet milieubeheer

Onderwerp

Op 29 juni 2022 hebben wij een mededeling ontvangen als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer. De mededeling heeft betrekking op het voornemen voor het indienen van een aanvraag in het kader van de Waterwet voor het aanleggen en in werking hebben van een open bodemenergiesysteem voor de klimatisering van de nog te bouwen toren genaamd Tree House. Het betreft een activiteit waarvoor op grond van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage een m.e.r.-beoordeling benodigd is. De locatie is gelegen aan het Delftseplein te Rotterdam.

Besluit

Wij besluiten op basis van de op 21 september 2022 aangeleverde aanmeldnotitie en effectenstudie dat voor de activiteit geen milieueffectrapport behoeft te worden opgesteld.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen dit besluit wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidend schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 29 juni 2022 hebben wij een mededeling ontvangen als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer. De mededeling heeft betrekking op het voornemen voor het indienen van een aanvraag in het kader van de Waterwet voor het aanleggen en in werking hebben van een open bodemenergiesysteem voor de klimatisering van de nog te bouwen toren Tree House. Het betreft een activiteit waarvoor op grond van onderdeel D van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage een m.e.r.-beoordeling benodigd is. De locatie is gelegen aan het Delftseplein te Rotterdam.

Bij de mededeling is het volgende stuk gevoegd:

- Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling bodemenergie Tree House Rotterdam V2, Buro Bron, 21BB052, 29 juni 2022.

Procedure

Artikel 7.17, eerste lid, van de Wm is toegepast op deze beschikking.

De mededeling was onvolledig. Daarom hebben wij op 3 augustus 2022 per brief (kenmerk ODH413312) Buro Bron in de gelegenheid gesteld om de mededeling aan te vullen. Vervolgens hebben wij op 8 augustus 2022 aanvullingen ontvangen in de vorm van een aangepaste effectenstudie (Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling bodemenergie Tree House Rotterdam V3, Buro Bron, 21BB052, 8 augustus 2022). Omdat deze in onze ogen nog steeds onvoldoende waren, hebben wij op 20 september 2022 per e-mail Buro Bron de gelegenheid te geven om de laatste aanvullingen bij te voegen. Deze aanvullingen hebben wij op 21 september 2022 ontvangen (Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling bodemenergie Tree House Rotterdam V4, Buro Bron, 21BB052, 21 september 2022). Deze laatste versie is door ons als voldoende beoordeeld en aangehouden bij de beoordeling.

Adviezen

Wij hebben de DCMR Milieudienst Rijnmond op 11 juli 2022 in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen. Wij hebben geen advies mogen ontvangen.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.- (beoordelings)plicht (onder drempelwaarden D-lijst)

De activiteit valt onder onderdeel D onder 15.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Nu de drempelwaarde van de daarin vermelde categorie van gevallen niet wordt overschreden moeten wij als bevoegd gezag, gelet op artikel 2, vijfde lid, tweede volzin en onder b, van het Besluit m.e.r., toepassing geven aan de regels voor een m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 7.16, 7.17, eerste tot en met vierde lid, 7.18, 7.19, eerste en tweede lid, en 7.20a van de Wet milieubeheer. Dit betekent onder meer dat wij als bevoegd gezag bij onze beslissing rekening moeten houden met de relevante criteria genoemd in bijlage III bij de mer-richtlijn: Richtlijn 2011/92/ELI van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2012, L 26) als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij deze criteria dienen wij te kijken naar 1) de kenmerken van het project, 2) de plaats van het project, 3) de kenmerken van het potentiële effect.

Aan de hand van de mededeling hebben wij het volgende geconstateerd.

Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën. Het project betreft een beoogde aanleg en het in werking stellen en houden van een bodemenergiesysteem. Er wordt voorzien in een doubletsysteem, bestaande uit één warme bron en één koude bron. De filters van het bodemenergiesysteem zijn beoogd in het derde watervoerende pakket in het traject van 100 m-mv tot 245 m-mv. De effectieve filterlengte zal naar verwachting 55 meter bedragen.

In de mededeling worden het tweede en derde watervoerende pakket geduid als een gecombineerd tweede en derde watervoerend pakket. In het verleden onderschreven wij deze duiding. Echter, op basis van gegevens van (onder andere) boorstaten van recent in de omgeving aangelegde bodemenergiesystemen is ons gebleken dat zich ook hier binnen de watervoerende pakketten regionaal aanwezige scheidende lagen bevinden. Van een gecombineerd tweede en derde watervoerend pakket is naar onze mening dus toch geen sprake. Wij beschouwen in algemene zin in deze regio de bodemlagen behorend tot de formaties van Peize en Waalre (PZWA) als behorend tot het tweede watervoerende pakket en de bodemlagen behorend tot de formatie van Maassluis (MS) als behorend tot het derde watervoerende pakket.

Ondanks deze andere duiding van de watervoerende pakketten heeft deze afwijking, na eventuele verlening van de vergunning in het kader van de Waterwet, geen verdere gevolgen voor de aanleg van het systeem, omdat de toegestane diepte van aanleg niet afwijkt van de aangevraagde diepte. Dit betekent dat het doublet vanaf een diepte van 100 m-mv tot een diepte van ten hoogste 240 m-mv geplaatst kan worden. Uit de praktijk blijkt dat alle systemen in de omgeving vanaf de NAP -100 m geplaatst worden, omdat de bodemopbouw van de Formatie van Maassluis, tweede zandige eenheid (MSz2), niet de gewenste eigenschappen heeft voor het plaatsen van de filters.

In de winterperiode (verwarmingsperioden) wordt maximaal 241.500 m³ grondwater onttrokken aan de warme bron en, na afkoeling tot gemiddeld 8°C, in de koude bron geïnfiltrerd. In de zomerperiode (koelperioden) wordt eveneens maximaal 241.500 m³ grondwater opgepompt uit de koude bron en, na opwarming tot gemiddeld 16°C, in de warme bron geïnfiltrerd. De maximale infiltratietemperatuur bedraagt 25°C. Het maximale debiet bedraagt in zowel de winter- als zomerperiode 110 m³ per uur.

Energiebesparing en emissiereductie

Het toepassen van bodemenergie bij Tree House resulteert in een besparing van 141.000 m³ aardgasequivalenten per jaar ten opzichte van een conventionele gasgestookte installatie. Dit komt neer op een energiebesparing van circa 54%. De energiebesparing resulteert in een emissiereductie van circa 232 ton CO₂ per jaar (48%) en 367 kg NO_x (85%).

Productie van afvalstoffen

Na aanleg van de bronnen dienen deze schoongepompt en ontwikkeld te worden. Hiervoor is ongeveer 8.800 m³ grondwater benodigd. Daarnaast worden de bronnen in verband met periodiek onderhoud jaarlijks gespoeld. Hiervoor wordt jaarlijks maximaal 2.200 m³ per jaar grondwater onttrokken.

Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn, is in het bijzonder in overweging genomen het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende type gebieden:

- wetlands;
- kustgebieden;

- berg- en bosgebieden;
- reservaten en natuurparken;
- gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
- speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens richtlijn 79/409/EEG en richtlijn 92/43/EEG;
- gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
- gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
- landschappen van historische, cultureel of archeologisch belang.

Het project is gelegen in het centrum van Rotterdam, nabij het centraal station. In dit gebied vinden veel ontwikkelingen plaats. In dit gebied is een bodemenergieplan van kracht (Bodemenergieplan Centrumgebied Rotterdam, IF Technology, SB/58459/20130301A, 1 maart 2013). Dit plan is op 10 juni 2014 door de provincie Zuid-Holland vastgesteld.

Het project ligt in stedelijk gebied en heeft geen negatieve invloed op de natuurlijke hulpbronnen van het gebied en de gebieden genoemd in bijlage III bij de EU richtlijn milieubeoordeling projecten. De locatie ligt niet in een waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied of boringsvrije zone van een milieubeschermingsgebied voor grondwater. De omgeving op en rondom de projectlocatie bestaat voornamelijk uit bebouwing (woningen, kantoren, appartementen) en infrastructuur (wegen, spoorrails, tramrails). Een deel van deze woningen is op houten palen gefundeerd. Daarom is beoordeeld wat de (cumulatieve) invloed van de werking van het beoogde bodemenergiesysteem en de omliggende bodemenergiesystemen op de grondwaterstand is ter plaatse van deze gebouwen en woningen.

Rondom de warme bron is sprake van een aantal monumentale bomen. Daarom is in het bijzonder bekeken of tijdens de aanleg van de warme bron hiermee rekening is gehouden en wat de invloed als gevolg van het in werking hebben van het beoogde bodemenergiesysteem op de grondwaterstand is ter plaatse van deze bomen.

Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project is in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Om de mogelijke effecten van het beoogde open bodemenergiesysteem op omgevingsbelangen te bepalen, is door Buro Bron B.V. de eerder genoemde effectenstudie integraal met m.e.r.-aankomstnotitie opgesteld. Deze stukken zijn later op verzoek van ons nog eens aangevuld. Ten aanzien van bestaande (omgevings-)belangen wordt door toedoen van het bodemenergiesysteem geen negatieve invloed verwacht. In dit geval vinden er namelijk alleen significante grondwaterstandsveranderingen in het derde watervoerende pakket (opslagpakket) plaats.

Omdat de freatische grondwaterstand naar verwachting niet zal worden beïnvloed, zullen belangen als natuur, freatische bodemverontreinigingen, archeologische en/of aardkundige waarden en bebouwing naar verwachting niet worden geschaad.

Grondwatergebruikers in de omgeving

Binnen het hydrologisch invloedsgebied van het beoogde bodemenergiesysteem liggen vijf andere open bodemenergiesystemen waarvan één nog niet gerealiseerd systeem (wel opgenomen als ontwikkeling in het bodemenergieplan). Van negatieve hydrologische invloed is geen sprake.

Monumentale bomen

De monumentale bomen betreffen platanen die zijn aangeplant vanaf 1890. Deze bomen staan rondom de warme bron. De bronlocatie is door Buro Bron B.V. samen met de gemeente Rotterdam zodanig gekozen dat de monumentale bomen zowel bovengronds als ondergronds minimale hinder ondervinden van de aanleg van het systeem. Bovengronds is rekening gehouden met het feit dat de booropstelling zorgvuldig geplaatst kan worden tussen de bomen. Hierdoor ondervinden de takken en de boomkroon geen hinder. Tijdens eventueel periodiek onderhoud blijft de bron tevens bereikbaar zonder dat de bomen hier hinder van ondervinden. Wat betreft de ondergrond is de bronlocatie precies gesitueerd tussen de monumentale bomen in. Bij de boring wordt met een boordiameter van 600 maximaal 700 mm geboord. Met inachtneming van de afstand van de bron tot het hart van de bomen wordt derhalve aantasting van het wortelpakket tot een minimum beperkt. Gedurende de exploitatiefase treedt er geen grondwaterstandverandering op als gevolg van het beoogde bodemenergiesysteem. Dit leidt derhalve niet tot nadelige effecten op de monumentale bomen.

Houten paalfunderingen

Zoals eerder vermeld, liggen in de omgeving een aantal gebouwen en woning die op houten palen zijn gefundeerd. Het beoogde bodemenergiesysteem heeft geen invloed op de grondwaterstand. Daarom zal de exploitatie van het bodemenergiesysteem niet leiden tot negatieve effecten op houten paalfunderingen.

Conclusie

Uit de beoordeling van de op 29 juni 2022 ingediende stukken en aanvullende stukken van 21 september 2022 blijkt dat niet verwacht mag worden dat de kenmerken van het project zullen leiden tot significant nadelige effecten voor omgevingsbelangen. Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben.

Nu uitgesloten kan worden dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, is er geen aanleiding om een milieueffectrapport op te stellen.